
Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er enige om at sætte ind med en række initiativer, som skal sikre de allermest udsatte borgere et mere værdigt liv.

Med værdighedsreformen skal de allermest udsatte borgere let kunne få den hjælp, de har brug, i stedet for at møde en lukket dør. Hjælpen skal samles og være mere tilgængelig, integreret, tværfaglig og helhedsorienteret. Derudover skal man som allermest udsat kunne leve et værdigt liv med misbrug, og man skal mødes med hjælp og rådgivning frem for krav og sanktioner.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 197 mio. kr. i 2026 og 264 mio. kr. fra 2027 og frem til værdighedsreformen.

Aftalepartierne er enige om følgende initiativer:

Gadens Huse og mobile udsatte-enheder

Mennesker i de mest udsatte positioner er kendetegnet ved, at de har massive og komplekse problemer, der betyder, at de ofte har behov for hjælp fra mange forskellige dele af velfærdssamfundet. Målgruppen oplever imidlertid en række udfordringer i mødet med systemet. Mennesker, som har flere samtidige udfordringer som fx psykiske lidelser, et misbrug, somatiske sygdomme, stor gæld eller lever i hjemløshed, oplever, at der tages udgangspunkt i én problemstilling frem for at se samlet på det hele menneske. Derudover kan systemet opleves som uoverskueligt og vanskeligt at navigere, da mennesker i socialt udsatte positioner skal opsoge mange forskellige steder og aktører for at få den rette hjælp.

Aftalepartierne er enige om at sætte ind med en række nye initiativer, der skal sikre en ny integreret tilgang til indsatsen for de mest udsatte, så indsatser og tilbud i højere grad samles og koordineres.

Gadens Huse

Aftalepartierne er enige om at etablere Gadens Huse i de større byer, der skal fungere som én samlet indgang til hjælp og støtte, hvor eksisterende indsatser er samlet mhp. at lette adgangen til basal hjælp for de allermest udsatte borgere og sikre en integreret, tværfaglig og helhedsorienteret støtte. Målgruppen for Gadens Huse er de allermest udsatte borgere, der er over 18 år, uden for arbejdsstyrken, har lovligt ophold og desuden har to ud af tre udsathedsproblematikker, hhv. hjemløshed, misbrug og svær psykisk lidelse

Gadens Huse etableres via en ansøgningspulje, hvor kommune(r), region og civilsamsfundsorganisation(er) går sammen om at etablere og drifte husene. Det vil være op til ansøgerparterne, hvordan de organiserer sig, herunder hvem der varetager den daglige drift. Aftalepartierne bemærker, at Gadens Huse med fordel kan

placeres, hvor de mest udsatte allerede befinder sig, fx i eksisterende civilsamfundstilbud.

Aftalepartierne er enige om, at der i Gadens Huse som minimum skal være 1) civilsamfundsaktiviteter, 2) sundhedsfaglig hjælp, 3) sagsbehandling, 4) socialpædagogisk støtte og 5) rusmiddelbehandling fysisk til stede af hensyn til, at husene bliver tværfaglige, tværsektorielle og tilbyder hjælp, som er central for målgruppen. Derudover skal husene tilbyde en systematisk brobygning og koordinering til relevante indsatser for målgruppen, der ikke tilbydes i husene, fx behandling i psykiatrien eller det øvrige sygehusvæsen.

Samtidig er aftalepartierne enige om, at det i organiseringen og indholdet i de enkelte huse skal være muligt at tage højde for lokale forhold og behov, herunder ift. åbningstider, omfang af tilbuddene samt evt. øvrige relevante tilbud til målgruppen. Som udgangspunkt bør der være fast tilknyttet personale til stede i husene.

Derudover er aftalepartierne enige om, at Gadens Huse udmøntes med afsæt i følgende:

- Husene og de tilbudte indsatser skal være åbent i et omfang, så huset reelt er tilgængeligt for målgruppen.
- Husene skal udgøre et formaliseret og ligeværdigt samarbejde mellem de ansøgende parter. Formelt vil det være kommunen, der er tilskudsansvarlig.
- Husene etableres som udgangspunkt i eksisterende bygninger/lokaler. Det kan være lokaler tilhørende en af de tre aktører; kommune, region eller civilsamfundsorganisation.
- Husene kan bestå af flere lokationer og/eller med tilknyttede satellitter.
- Brugerorganisationer skal inddrages i udviklingen og driften af husene.
- De ansøgende parter skal hver især supplere puljemidlerne med eksisterende årsværk/ressourcer.

Gadens Huse udmøntes via en ansøgningspulje. Af hensyn til at sikre gode rammebetingelser for husene kan der opnås støtte i 5 år. Herefter vil puljen som udgangspunkt genudmøntes, idet der i genudmøntningen kan tages højde for erfaringerne fra den første ansøgningsperiode. Efter genudmøntningen kan midlerne overgå til varige driftstilskud mhp. at undgå unødigt administration og fremme stabilitet for husene. Aftalepartierne noterer sig, at der for de afsatte midler kan etableres og drives op til fire Gadens Huse afhængigt af søgningen til puljen.

Mobile udsatte-enheder

Uden for de større byer kan mennesker i udsatte positioner opleve, at der er langt til relevante tilbud og hjælp, og det kan betyde, at de isoleres eller ikke får gavn af de tilbud, der er til rådighed. Derudover kan det være udfordrende at skulle møde op et bestemt sted på et bestemt tidspunkt for at få hjælp, f.eks. som følge af et massivt misbrug. Aftalepartierne er derfor enige om at etablere mobile udsatte-enheder uden for de større byer og i landdistrikterne.

De mobile udsatte-enheder skal være udkørende, opsøgende, helhedsorienterede og tværfaglige. Målgruppen for de mobile udsatte-enheder er den samme som ved Gadens Huse, dvs. borgere over 18 år, der er uden for arbejdsstyrken, har lovligt ophold, og har to ud af tre udsathedsparametre, hhv. hjemløshed, misbrug og svær psykisk lidelse.

De mobile udsatte-enheder etableres via en ansøgningspulje, hvor en eller flere kommune(r) uden for de større byer, region og civilsamfundsorganisation(er) går sammen om at etablere og drifte enhederne. Det vil være op til ansøgerparterne, hvordan de organiserer sig, herunder hvem der varetager den daglige drift, og hvem der er tilskudsansvarlig.

Aftalepartierne er enige om, at de mobile udsatte-enheder skal være tværsektorielle og tværfaglige, og at de som minimum skal tilbyde 1) civilsamfundsaktiviteter, 2) sundhedsfaglig hjælp, 3) sagsbehandling samt 4) socialpædagogisk støtte. Tilbudene kan både være fysisk til stede i den udkørende indsats, eller den udkørende indsats kan fungere som transport hen til tilbuddet. Som udgangspunkt bør der være fast tilknyttet personale til stede i enhederne. Derudover skal de mobile indsatser tilbyde brobygning og koordinering til andre relevante indsatser for målgruppen, fx behandling i psykiatrien eller det øvrige sygehusvæsen.

Derudover er aftalepartierne enige om, at de mobile udsatte-enheder udmøntes med afsæt i følgende:

- Enhederne skal være tilstrækkeligt til stede bredt i kommunerne for at sikre understøttelsen af en nærværende og helhedsorienteret indsats.
- Enhederne skal bestå af én eller flere kommuner, region og civilsamfundsorganisation(er) med henblik at dække et større geografiske område.
- Enhederne skal udgøre et formaliseret og ligeværdigt samarbejde mellem de ansøgende parter. Formelt kan der være én tilskudsansvarlig, som er tovholder på ansøgningen og projektets gennemførelse. Dette kan være både kommune, civilsamfundsorganisation eller region.
- Brugerorganisationer skal inddrages i udviklingen og driften af enhederne.
- De ansøgende parter skal hver især supplere puljemidlerne med eksisterende årsværk/ressourcer.

De mobile udsatte-enheder udmøntes via en ansøgningspulje. Af hensyn til at sikre gode rammebetingelser for enhederne kan der opnås støtte i 5 år. Herefter vil puljen som udgangspunkt genudmøntes, idet der i genudmøntningen kan tages højde for erfaringerne fra den første ansøgningsperiode. Efter genudmøntningen kan midlerne overgå til varige driftstilskud mhp. at undgå unødigt administration og fremme stabilitet for enhederne. For at understøtte at der kan etableres mobile udsatte-enheder i flere dele af landet, kan der maksimalt søges om 10 mio. kr. årligt pr. enhed. Det vil som minimum svare til ca. 10 mobile udsatte-enheder, men antallet kan være højere afhængigt af, hvor mange midler der søges om pr. enhed.

Evaluering af Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,4 mio. kr. i 2027 samt 2,6 mio. kr. i 2029

til en evaluering af Gadens Huse, de mobile udsatte-enheder og Borger i Danmark. Herudover er aftalepartierne enige om at afsætte 0,6 mio. kr. i 2030 til en opfølgning på Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder forud for en eventuel genudmøntning af puljen. Evalueringen skal omfatte brugererfaringer og erfaringer med Gadens Huse, de mobile udsatte-enheder og Borger i Danmark fra flere steder i landet. Det nærmere indhold af evalueringen fastlægges som led i udmøntning af Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder.

Borger i Danmark

Er man blandt de allermest udsatte borgere skal man kunne få akut hjælp og støtte, uanset hvor i landet man befinder sig – om det er der, hvor man har sin adresse eller der, hvor man til daglig opholder sig.

Aftalepartierne er enige om at etablere en treårig national forsøgsordning, hvorefter kommunale sagsbehandlere i Gadens Huse samt i de mobile udsatte-enheder kan iværksætte en række akutte og midlertidige indsatser efter serviceloven til borgere i værdighedsmålgruppen, uanset hvor i landet borgeren kommer fra og har sin adresse. Kompetencen kan ikke uddelegeres til andre personer (fx civilsamsfundsorganisationer), der har tilknytning til husene eller de mobile udsatte-enheder.

Aftalepartierne er enige om, at forsøgsordningen skal gælde udvalgte akutte og midlertidige indsatser efter serviceloven, *jf. boks 1*, men ikke længerevarende indsatser som fx botilbud.

Boks 1

Indsatser efter serviceloven, som indgår i forsøgsordningen

- Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte efter § 82a
- Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte efter § 82b
- Personlig hjælp, omsorg og pleje efter § 83 samt korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb efter § 83a
- Socialpædagogisk støtte efter § 85
- Genoptræning efter § 86
- Ledsagelse efter § 97
- Særlig kontaktperson til døvblinde efter § 98
- Støtte- og kontaktperson efter § 99
- Kompensationsydelse efter § 100
- Social stofmisbrugsbehandling efter § 101 (herunder også social stofmisbrugsbehandling som døgnbehandling i botilbud efter § 107)
- Behandlingsmæssige tilbud efter § 102
- Beskyttet beskæftigelse efter § 103
- Aktivitets- og samværstilbud efter § 104
- Hjælpemidler efter § 112
- Forbrugsgoder efter § 113 (herunder § 113a og § 113b)
- Støtte til individuel befordring efter § 117

Aftalepartierne bemærker, at der i forsøget er tale om eksisterende indsatser, og at der ikke foretages ændringer af serviceloven ift., hvorvidt borgeren har ret til en indsats eller ej, ej heller materielle ændringer af de angivne bestemmelsers indhold.

Aftalepartierne noterer sig, at der med forsøgsordningen er tilstræbt en balance, der sikrer de allermest udsatte borgere bedre adgang til akut og midlertidig hjælp, men hvor der samtidig tages højde for kontinuitet for borgeren, samt at handlekommunens styring med de længerevarende, og derved mest omkostningstunge, indsatser fastholdes.

For at understøtte et godt samarbejde mellem handlekommunen og den kommune, som har etableret et Gadens Hus eller en mobil udsatte-enhed, er aftalepartierne enige om, at en kommune, der har etableret et Gadens Hus eller en mobil udsatte-enhed, er forpligtet til at orientere borgerens handlekommune umiddelbart, når kommunen efter forsøgsordningen iværksætter en indsats for handlekommunens borger. Herudover skal Gadens huse og de mobile udsatte-enheder løbende udveksle oplysninger af betydning for en indsats samt for borgerens samlede behov. Dette skal bidrage til at understøtte en sammenhængende indsats for borgeren – uanset hvilken kommune, der træffer afgørelse.

Evaluering af Borger i Danmark

Aftalepartierne er enige om at lave en evaluering af Borger i Danmark, Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder i 2029. Evalueringen forelægges aftalepartierne med henblik på at træffe beslutning om en evt. fortsættelse eller justering af ordningen, samt en drøftelse af om ordningen eventuelt på sigt skal udbredes. Evalueringen finansieres inden for den økonomiske ramme afsat til Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder.

Samtidig er aftalepartierne enige om, at erfaringer med forsøget, herunder økonomien kommunerne imellem, løbende skal drøftes mellem social- og boligministeren og KL.

Fasttrack-ordning i Ankestyrelsen

Ved uenighed mellem to eller flere kommuner om, hvilken kommune der er en borgers handlekommune, kan en borger eller en kommune indbringe en sag for Ankestyrelsen, som fastlægger, hvilken kommune der er handlekommune. I dag oplever udsatte borgere at skulle vente længe på at der træffes afgørelse, med den konsekvens at indsatser forsinkes, idet kommunerne afventer Ankestyrelsens afgørelse.

Aftalepartierne er enige om, at de allermest udsatte borgere skal sikres en hurtigere afklaring af, hvilken kommune, der er deres handlekommune, mhp. at de kan modtage den rette hjælp og støtte. Aftalepartierne er derfor enige om at etablere en fasttrack-ordning i Ankestyrelsen til afklaring af uenigheder om handlekommuneansvaret for borgere i værdighedsmålgruppen.

Fasttrack-ordningen indebærer, at Ankestyrelsen samlet set har 10 arbejdsdage til sagsbehandlingen, herunder at træffe afgørelser i mellemkommunale sager, hvor der er uenighed om, hvilken kommune der er en udsat borgers handlekommune. Som noget nyt vil Ankestyrelsen ved modtagelsen af sagen også straks skulle træffe afgørelse om hvilken kommune der er borgerens midlertidige handlekommune.

I fastsættelsen af 10-dages fristen tages der højde for, at der ved sager om mellemkommunal uenighed er tale om partstvister, dvs. hvor begge parter har ret til parts-høring forud for, at der træffes afgørelse. Den samlede sagsbehandlingstid vil dermed kunne være længere end de 10 arbejdsdage 10-dages fristen sikrer en meget hurtig sagsbehandling under samtidig iagttagelse af parternes ret til at blive hørt samt af behovet for, at sagerne oplyses tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse.

Ordningen vil sikre, at den samlede sagsbehandlingstid reduceres væsentligt til gavn for de udsatte borgere. Samtidig styrkes borgerens retsstilling, ved som noget nyt at modtage en afgørelse om midlertidig handlekommune straks, hvorefter der er klarhed over, hvem der – midlertidigt – kan sætte ind med hjælp og støtte.

Ret til at beholde stoffer til eget forbrug for de mest udsatte med stærk afhængighed

Mange af de allermest udsatte borgere lever hårde og kaotiske liv og er stærkt afhængige af hårde stoffer. For socialt udsatte borgere kan afhængighed af hårde stoffer være altomsluttende i hverdagen, og bødestraf, fængsling eller konfiskering af stoffer i mødet med politiet kan gøre en svær situation endnu sværere.

Derfor er aftalepartierne enige om, at de allermest udsatte med stærk afhængighed af hårde stoffer skal have en ret til at beholde stoffer til eget forbrug, hvis besiddelsen af stoffer er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længerevarende misbrug. Dermed udvides den ret, som Folketinget vedtog i 2024, og som betyder, at politiet skal give tiltalefrafald til de socialt allermest udsatte stofmisbrugere, hvis besiddelsen af stoffer til eget forbrug er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af hårde stoffer. Lovændringen i 2024 medførte derudover, at stofferne ikke konfiskeres for de personer i målgruppen, der er på vej til et stofindtagelsesrum.

Med udvidelsen af retten til at beholde stoffer til eget forbrug for de mest udsatte med en stærk afhængighed ønsker aftalepartierne at give en håndsrækning til en særlig gruppe af meget socialt udsatte borgere med stærk afhængighed af bl.a. euforiserende stoffer. Samtidig ønsker aftalepartierne at understrege, at der ikke er tale om en generel afkriminalisering af stoffer til eget forbrug, og at politiet og anklagemyndigheden derfor også generelt skal strafforfølge både videresalg og ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer.

Forslaget vil give et vigtigt frirum til udsatte borgere med en stærk afhængighed af hårde stoffer, som ikke lever tæt på et stofindtagelsesrum, idet det ikke længere vil være et krav, at den pågældende er på vej til et stofindtagelsesrum. Målgruppen vil således kunne bevæge sig alle steder uden at frygte at få konfiskeret deres stoffer til eget forbrug. Det vil bidrage til mere værdige liv for de mest udsatte med en stærk afhængighed.

Aftalepartierne er enige om, at hvis politiet vurderer, at en socialt udsat borger besidder stoffer, der ikke er til eget forbrug, men til videreoverdragelse – eksempelvis fordi kriminelle udnytter den pågældende til at distribuere stoffer – så skal der fortsat både kunne rejses tiltale, og stofferne skal kunne konfiskeres. Dette vil

bero på en konkret politifaglig vurdering. Aftalepartierne noterer sig, at det er vigtigt, at politiet har de rigtige værktøjer til at foretage denne vurdering. Aftalepartierne noterer sig, at der i bemærkningerne til lov om euforiserende stoffer er fastsat nogle udgangspunkter for, hvornår besiddelsen af en række hyppigt forekommende stoftyper anses som bestemt til eget forbrug, som er suppleret med vejledende grænser for andre stoffer i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika. Aftalepartierne er enige om vigtigheden i, at der tages højde for, at visse stofbrugere vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoffer, og at det således må antages, at også større mængder, end hvad der sædvanligvis vil kunne betragtes som bestemt til eget forbrug, af den årsag efter en konkret vurdering vil kunne anses som til eget forbrug for denne målgruppe.

Aftalepartierne er enige om, at den udvidede ret til at beholde stoffer til eget forbrug for de mest udsatte med stærk afhængighed skal evalueres efter tre år. Evalueringen skal kvalitativt afdække involverede myndigheders og relevante civilsamsfundsorganisationers erfaring med reglen i både de større byer og i landdistrikterne. Evalueringen skal også inddrage erfaringer fra lokalsamfundsorganisationer, eksempelvis relevante lokaludvalg, organisationer, som varetager interesser for ejere, lejere og udlejere, skoleforeninger og andre relevante aktører i nærmiljøet. Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder kan i den forbindelse også høres i forhold til deres erfaringer med reglen.

Øvrige initiativer i værdighedsreformen

Et flertal af Folketingets partier blev i 2025 enige om at udmønte midler i 2025 til en række initiativer i værdighedsreformen. Fra 2026 er aftalepartierne enige om at afsætte midler til følgende initiativer:

Udbredelse af mobile væresteder via Social Drive Out

Der afsættes midler til at gøre KFUM's Sociale Arbejdes indsats Social Drive Out landsdækkende.

Flere lokale fællesskabende aktiviteter

Der blev i 2025 afsat midler til en pulje til lokale fællesskabende aktiviteter, som civilsamsfundsorganisationer uden for de store byer kunne søge. Der kunne søges om midler til mindre lokale projekter, indsatser og arrangementer målrettet de alermest udsatte borgere. Puljen er udmøntet.

Flere stofindtagelsesrum og længere åbningstider

Mange af de mest socialt udsatte er afhængige af stoffer for at få hverdagen til at hænge sammen. Det er en svær og sårbar situation at være i. At skulle finde et hjørne i et parkeringshus eller en kældernedgang og konstant se sig over skulderen. Derfor er afsættes midler til flere stofindtagelsesrum og længere åbningstider.

Bedre abstinensbehandling

Der afsættes midler til det nationale kompetencecenter for substitutions- og abstinensbehandling til en informationsindsats, der skal øge kendskabet til abstinenser og behandlingen heraf blandt kommunale rusmiddelcentre, regionale akutmodtagelser og almen praksis.

National døgnåben rådgivning om abstinensbehandling

Der afsættes midler til etablering og drift af en døgnåben rådgivning om rusmiddel- og lægemiddelabstinenser samt behandling heraf. Rådgivningen forankres i Klinisk Farmakologisk Afdeling på Bispebjerg Hospital.

Udlevering af sterilt injektionsudstyr

Der afsættes midler til en pulje til øget udlevering af sterilt injektionsudstyr fra civilsamfundet til socialt udsatte. Puljen kan søges af civilsamfundsorganisationer, som kan søge om midler til indkøb og udlevering af sterilt injektionsudstyr som led i en øget indsats.

Mere værdighed i behandlingen med lægeordineret heroin

Der blev i 2025 afsat midler til en pulje til etablering af mere værdige rammer for udsatte i behandling med lægeordineret heroin og til etablering af rammer for nye behandlingssteder. Puljen er udmøntet.

Styrket rådgivning til at komme af med gæld

Der afsættes midler til at styrke den frivillige gældsrådgivning for at sikre, at flere udsatte borgere kan gøre brug af deres mulighed for at få eftergivet gæld til det offentlige. Midlerne udmøntes til gældsrådgivningsorganisationer på samme vis som de midler, der er afsat med Aftalen om Nedbringelse af danskernes gæld til det offentlige.

Øgede muligheder for at blive en del af et arbejdsfællesskab på egne præmisser

Der blev i 2025 afsat midler til en pulje til civilsamfundets arbejde med det sociale frikort og de forbedrede muligheder i det nye kontanthjælpssystem. Puljen er udmøntet. Der er desuden afsat midler til en evaluering i 2028.

Økonomioversigt

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varigt
Udgifter, mio. kr. (2026-pl)							
<i>Én samlet hjælp tæt på – som borgere i Danmark</i>							
Gadens Huse*	-	66,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mobile udsatte-enheder*	-	66,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Udbredelse af mobile væresteder via Social Drive Out	7,5	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Flere lokale fællesskabende aktiviteter	22,5	-	-	-	-	-	-
Fasttrack-ordning i Ankestyrelsen		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
<i>Mere værdigt liv med stofafhængighed eller psykisk sygdom</i>							
Flere stofindtagelsesrum og længere åbningstider	15,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Bedre abstinensbehandling	0,5	1,0	1,0	1,0	-	-	-
National døgnåben rådgivning om abstinensbehandling	3,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Udlevering af sterilt injektionsudstyr	3,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Mere værdighed i behandlingen med lægeordineret heroin	20,0	-	-	-	-	-	-
<i>Færre krav og bedre hjælp og rådgivning</i>							
Styrket rådgivning til at komme af med gæld	3,0	6,0	5,0	4,0	6,0	6,0	6,0
Øgede muligheder for at blive en del af arbejdsfællesskabet på egne præmisser	20,0	-	-	1,0	-	-	-
Den samlede værdighedsreform	94,9	197,0	264,0	264,0	264,0	264,0	264,0

*Der afsættes samlet 0,4 mio. kr. i 2027 og 2,6 mio. kr. i 2029 til at finansiere en evaluering af forsøgsordningen med Borger i Danmark, Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder. Der afsættes endvidere samlet 0,6 mio. kr. i 2030 til en opfølgning på Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder. Finansiering tilvejebringes af midlerne afsat til hhv. Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder.